

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksen vuoden 2022 seuranta (AK)

Hallitus 22.09.2023 § 91
971/00.01.013.0132/2023

Esittelijä
Valmistelijat

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Vs. tulosaluejohtaja Sirpa Joukainen, puh. 050 430 9510
Erityisasiantuntija Vilja Tähtinen, puh. 050 322 8715

Sopimuskauden 2020–23 kolmannessa seurannassa on tarkasteltu sopimukseen kirjattujen toimenpiteiden toteutumista vuonna 2022 ja osittain myös koko kauden tavoitteiden suhteen. Sopimukseen kirjattuja toimenpiteitä on 21 ja suurin osa on toteutunut sovitusti. Asuntotuotanto ylitti sopimuksen tavoitteet vuonna 2022 reilusti, kun koko seudulla valmistui yli 19 000 asuntoa. Myös vuonna 2023 valmistuu asuntoja reilusti yli vuosittaisena tavoitteena olevan 16 500 asunnon. Sen jälkeen asuntotuotantomäärän ennakoitaan laskevan, koska myönnettyjen rakennuslupien ja aloitetun asuntotuotannon määrät ovat laskeneet reilusti kuluvana vuonna. Valtion tukema ARA- ja ASO-asuntotuotanto sen sijaan on jäämässä alle tavoitellun määrän jo tällä sopimuskaudella. Valtio on myöntänyt sovitut tuet ja avustukset asuntotuotantoon ja infrakustannuksiin. Myös tavoitteena ollut asunnottomuuden määrän puolittaminen on edennyt sovitusti.

Maankäyttö asumiseen keskittyy sovitusti MAL 2019 -suunnitelmassa määritellyille maankäytön ensisijaisille vyöhykkeille. Asemakaavoitus asumiseen sen sijaan näyttää jäävän koko sopimuskaudeksi asetetusta 6 milj. kerrosneliömetrin tavoitteestaan aiempiin vuosiin verrattuna hidastuneen kaavatuotannon takia. Asemakaavavarannot asumisen käyttötarkoitukseen eivät ole vielä merkittävästi pudonneet seudulla, mutta kaavoitetun kerrosalan määrään laskiessa, vastaavasti myös varannon määrän kehitystä on tarpeen seurata tarkasti.

Liikennejärjestelmän kehittämisessä raideliikenteen hankkeet, kuten Espoon kaupunkirata, pääradan korjaus ja pikaraitiotiehanke etenevät pääosin sovitusti, lähijunavarikoiden sijoittamista ja Vantaalla sijaitsevan Santaradan siirtämistä lukuun ottamatta. Valtio on myös liikennepuolella myöntänyt sovitut tuet ja lisäksi ylimääräisiä koronaperusteisia avustuksia. Myös MAL 2023 -suunnitelma etenee pienistä viivästyksistä huolimatta ja valmistuu syksyllä 2023. Merkittäviä haasteita sen sijaan on raskaan liikenteen taukopaikkojen ja lähijunavarikoiden sijoittamisessa.

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimus kaudelle 2020–2031 solmittiin lokakuussa 2020. Sopimus perustuu seudun kuntien ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämisestä ja pohjautuu Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelmaan. MAL-sopimuksen neljän vuoden välein tehtävän päivityksen neuvottelut valtion ja kuntien välillä käynnistyivät syyskuussa.

Sopimuksen mukaisesti HSY vastaa seuranta-aineiston ylläpidosta ja koordinoinnista. Liikennettä koskevan seurantatiedon koostamisesta vastaa Helsingin seudun liikenne (HSL). Sopimuksen toteutumista seuraa sopimusosapuolten vuosittainen seurantakokous, joka pidettiin 1.9.2023. Seurantakokouksen valmistelusta vastaa ympäristöministeriön asettama sopimussihteeristö, jonka ohjauksessa seurantamateriaalit tuotetaan. Seurantamateriaaleja ovat tiivis katsaus ja laajempi seurantamateriaali sekä HSY:n verkkosivulla oleva interaktiivisia infograafeja sisältävä MAL-

näkymä, jossa keskeisiä tietoja voi tarkastella myös kunnittain ja kaikkien aiempienkin MAL-sopimuskausien vuosilta.

Kaikki seurantamateriaalit löytyvät HSY:n verkkosivuilta www.hsy.fi/mal-seuranta.

Päätösehdotus (TF)	Hallitus merkitsee katsauksen tiedoksi.
Päätös	Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.